

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อข้อมูล ปราชญ์ชาวบ้านด้านศิลปหัตถกรรม (ตีมีด)

ประวัติความเป็นมา / ความสำคัญ / สาระสำคัญ

นายบุญถึง จิตรแข็ง อายุ ๘๑ ปี อยู่บ้านทุ่งอ้าว หมู่ที่ ๑ ต.และ อําเภอทุ่งช้าง จ. น่าน เป็นผู้ประดิษฐ์สิ่งของ
ด้านต่างๆในด้านศิลปหัตถกรรม มีผู้คนมาเยี่ยมชมสิ่งของของท่านที่ประดิษฐ์ไว้ไปออกงานโชว์ในงานต่างๆหลาย
ครั้งตลอดจนร้านค้าต่างๆด้วย

ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ที่อยู่ติดต่อสะดวก (เจ้าของข้อมูล)

นายบุญถึง จิตรแข็ง ม.๑ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อข้อมูล กลุ่มผู้รักสมุนไพร

ประวัติความเป็นมา / ความสำคัญ / สาระสำคัญ

นายพันธ์ แสนใหญ่ อายุ ๘๐ ปี บ้านเลขที่ ๓๑ หมู่ที่ ๑ เป็นผู้สืบทอดด้านยาสมุนไพรต่างๆหลายชนิดหลายขนานสามารถรักษาผู้ป่วยให้หายจากโรคร้ายไข้เจ็บมาหลายคน และท่านยังเป็นผู้ก่อตั้ง “กลุ่มผู้รักสมุนไพร” เพื่อผลิตยาสมุนไพรขึ้นอีกด้วย

ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ที่อยู่ติดต่อสะดวก (เจ้าของข้อมูล)

นายพันธ์ แสนใหญ่ บ้านเลขที่ ๓๑ หมู่ที่ ๑ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อข้อมูล นักเขียนคำวและเล่าคำว (ขับเพลงคำว)

ประวัติความเป็นมา / ความสำคัญ / สาระสำคัญ

นายไสว วงศ์วาท บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๑ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน เป็นปราชญ์ชาวบ้านประเภทนักเขียนคำวและเล่าคำว(ขับเพลงคำว)ได้อย่างไรเพราะ

ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ที่อยู่ติดต่อสะดวก (เจ้าของข้อมูล)

นายไสว วงศ์วาท บ้านเลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๑ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อข้อมูล ศิลปะพื้นถิ่น (จ้อย /ซอ)

ประวัติความเป็นมา / ความสำคัญ / สาระสำคัญ

นางบุญเจย สติปัญญา อยู่บ้านสันกลาง หมู่ที่ ๕ ต.และ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน เป็นผู้มีความมุ่งมั่นและมีใจรักฝักใฝ่ในเรื่องค่าว จ้อย ซอ และเป็นคนชอบเขียนเรียบเรียงเรื่องราวเป็นคำวขอเสมอๆ ผลงานที่คนรู้จักคือ ซอเรื่อง”ลูกชายติดเอดส์”

ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ที่อยู่ติดต่อสะดวก (เจ้าของข้อมูล)

นางบุญเจย สติปัญญา อยู่บ้านสันกลาง หมู่ที่ ๕ ต.และ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ๕๕๑๓๐

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อข้อมูล การจักสาน

ประวัติความเป็นมา / ความสำคัญ / สาระสำคัญ

นายพิเชษฐ์ ต้นชูชีพ อายุ ๗๔ ปี อยู่บ้านวังผา หมู่ที่๗ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐ เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นและมุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพหัตถกรรม ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถหลายด้านจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป นอกจากนั้นท่านยังได้รับรางวัลดีเด่นหลายสาขา

ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ที่อยู่ติดต่อสะดวก (เจ้าของข้อมูล)

นายพิเชษฐ์ ต้นชูชีพ อยู่บ้านวังผา หมู่ที่๗ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อข้อมูล ศูนย์การเรียนรู้ด้านการเกษตร

ประวัติความเป็นมา / ความสำคัญ / สาระสำคัญ

นายสกลิต ต้นชูชีพ อายุ ๖๑ ปี อยู่บ้านวังผา หมู่ที่ ๗ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐ เป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใช้งาน ได้รับความสำเร็จและตั้งเป็น "ศูนย์การเรียนรู้ด้านการเกษตร" ของตำบลและ

ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ที่อยู่ติดต่อสะดวก (เจ้าของข้อมูล)

นายสกลิต ต้นชูชีพ อยู่บ้านวังผา หมู่ที่ ๗ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อข้อมูล ด้านยาสมุนไพร

ประวัติความเป็นมา / ความสำคัญ / สาระสำคัญ

นายเชียว ปทุมไพโรจน์ อยู่บ้านน้ำสวด หมู่ที่ ๘ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐ เป็นผู้สืบทอดยาสมุนไพรมาตั้งแต่บรรพบุรุษ อันสืบเนื่องมาจากบรรดาชาวเขาเผ่าม้งเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในป่าลึก และเป็นชนเผ่าที่ต้องทำงานหนักทั้งในบ้านนอกบ้าน จำเป็นต้องแสวงหายาสมุนไพรมาบำรุงรักษา

ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ที่อยู่ติดต่อสะดวก (เจ้าของข้อมูล)

นายเชียว ปทุมไพโรจน์ อยู่บ้านน้ำสวด หมู่ที่ ๘ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อข้อมูล การจักสาน

ประวัติความเป็นมา / ความสำคัญ / สาระสำคัญ

นายพันธ์ แสนใหญ่ อยู่บ้านทุ่งอ้าว หมู่ที่ ๑ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐ เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นและมุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพหัตถกรรม ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถหลายด้านจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป นอกจากนั้นท่านยังได้รับรางวัลดีเด่นหลายสาขา

ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ที่อยู่ติดต่อสะดวก (เจ้าของข้อมูล)

นายพันธ์ แสนใหญ่ อยู่บ้านทุ่งอ้าว หมู่ที่ ๓๑ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐

แบบบันทึกข้อมูล

ชื่อข้อมูล การเรียกขวัญของชาวม้ง

ประวัติความเป็นมา / ความสำคัญ / สาระสำคัญ

นายธงไชย แซ่ท้าว อยู่บ้านน้ำสออด หมู่ที่ ๘ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐ เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นและสืบทอดรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวม้งไว้จนทุกวันนี้ พร้อมกันนั้นท่านยังเป็นผู้สืบทอดจารีตประเพณีให้กับเยาวชนได้ศึกษาไม่ให้เสื่อมหาย

ภาพกิจกรรมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ที่อยู่ติดต่อสะดวก (เจ้าของข้อมูล)

นายธงไชย แซ่ท้าว อยู่บ้านน้ำสออด หมู่ที่ ๘ ต.และ อ.ทุ่งช้าง จ.น่าน ๕๕๑๓๐

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลและ

อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นคำที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่าปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ซึ่งมี ผู้ให้คำกัตความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

สามารถ จันทร์สุรย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งกว้าง ทั้งลึก ที่ชาวบ้านสามารถคิดเอง ทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินวิถีชีวิตในท้องถิ่นอย่างสมสมัย

กรมวิชาการ (๒๕๓๘) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า คือความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการ สังกัด วิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายเรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชาต่างๆ อาจกล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การจัดการและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

รัตนะ บัวสนธ์ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการที่บุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อโลก และสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา คติจารีต ประเพณี ที่ได้รับการถ่ายทอด สั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัย ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสุขของในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล

ฉลาดชาย สมิตานนท์ (อ้างอิงถึงในพิสิฐ นาครำไพ. ๒๕๓๗) ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ สติปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้สะสมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งได้ทำหน้าที่ชี้แนะว่าการจะใช้ชีวิตอย่างไรยืนและถาวรกับธรรมชาติรอบตัวนั้นทำอย่างไรซึ่งในที่สุด ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจถูกยกระดับให้หมายถึงอุดมการณ์ของการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย บนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิต สัตว์ พืช และมนุษย์ด้วยตัวเองตลอดจนสิ่งไม่มีชีวิตรอบข้าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่า เป็นองค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะของคนไทยที่เกิดจากสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเลือกสรร เรียนรู้ ปรับปรุงแต่ง และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สมดุลกับสภาพแวดล้อม และเหมาะสมกับยุคสมัย

ประเวศ วะสี (๒๕๓๖) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์หรือความชัดเจนจากชีวิตและสังคมในท้องถิ่นหนึ่งๆ เพราะฉะนั้นจึงมีความสอดคล้องกับเรื่องของท้องถิ่นมากกว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มาจากข้างนอก ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นคือ มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน มีความเป็นบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของกาย ใจ สังคม และสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ลึกซึ้งสูงส่ง อีกทั้งยังเน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าว่าวัตถุธรรม เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์ จึงมีความเคารพผู้อาวุโส ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงองค์ความรู้ หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีต ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุง เปลี่ยนแปลง

จนได้แนวทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป ถือเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
๒. เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้นๆ ต่อไป

